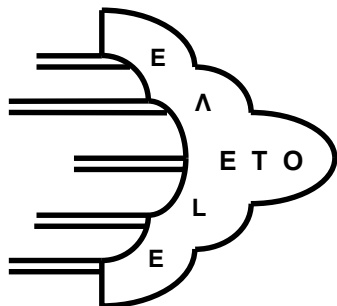

Κωδικός: 3650

ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:

Αρτέμιδος 6 & Επιδάουρου, 15125 ΜΑΡΟΥΣΙ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ:

Τηλ.: 210 8662069, 6974321009, 6974754302

Τηλεομ.: 210 8068299, 210 8662069

Ηλ-Ταχ.: valeonti@otenet.gr

Ιστότοπος: <http://www.eleto.gr/>

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της Ελληνικής Ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της Ελληνικής Γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή Ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ.100 Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2010

ISSN 1106-1073

Τιμή: 3 Λεπτά

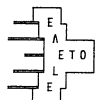

100 φύλλα Ορόγραμμα! (1993-2010)

Το Ορόγραμμα γιορτάζει! **100 φύλλα – από το 1993, ανελλιπώς, μέχρι σήμερα.** Μετά την έγκριση της πρότασης του αιμύνηστου προέδρου **Βασίλη Φιλόπουλου** από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ άρχισε αμέσως η ανά διμήνο προετοιμασία και έκδοσή του. Οι πρώτοι συντάκτες ήταν κυρίως μέλη του ΔΣ. Σιγά-σιγά άρχισαν να συμμετέχουν και άλλα μέλη της ΕΛΕΤΟ. Η ύλη χειρόγραφη. Η πληκτρολόγησή της και μετατροπή της σε ηλεκτρονική γίνονταν από τον Γενικό Γραμματέα, στο διαδεδομένο τότε επεξεργαστή κειμένου **Professional Write** (λειτουργικό σύστημα **DOS** γιατί ήταν πριν ακόμα «ανοίξουν» τα **Windows!**). Η εκτύπωση: με στιγμογενείς χαρακτήρες (**dot matrix characters**): γραμματοσειρά μία και μόνη επιλογή: **courier** γραφικά: υποτυπώδη: το λογότυπο της ΕΛΕΤΟ: με τεθλασμένες γραμμές. Και φυσικά αποστολή: μόνο σε έντυπη μορφή και σε δύο Βάσεις αποδεκτών (τότε σε **dBase III plus**): μία των μελών και μία των φίλων της ΕΛΕΤΟ. Σήμερα, το Ορόγραμμα στέλνεται ταχυδρομικώς σε **800** αποδέκτες και ηλεκτρονικώς σε **2200** αποδέκτες.

Τούτο το φύλλο, λοιπόν, ως πανηγυρικό, είναι διπλής έκτασης (οκτασέλιδο). Στο πλαίσιο της αναδρομής – μέσα από τα 100 φύλλα του «Ο» – στα χρόνια που πέρασαν από την ίδρυση της ΕΛΕΤΟ, κάνουμε παρακάτω μια επιλογή άρθρων ή αποσπασμάτων από άρθρα που δημοσιεύθηκαν στα παλαιότερα φύλλα ως τον Δεκέμβριο του 2006).

Φύλλο Αρ.1 – Μάιος 1993

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΛΕΤΟ)
Hellenic Society for Terminology (ELETO)
Σωκράτη Τσάκωνα 5, 15236 ΠΕΝΤΕΛΗ
Αρ. Τηλεφ.: 2013778
Αρ. Τηλεομ.: 8068299

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ:

Μελέτη, εκπόνηση, ... και με οποιοδήποτε τρόπο ανάπτυξη της ελληνικής ορολογίας... Συμβολή στην ανάπτυξη της ελληνικής γλώσσας και προώθηση του ρόλου της στη διεθνή ορολογία...

(Από το Καταστατικό)

Αρ. 1 Μάιος 1993

Η προμετωπίδα του φύλλου Αρ.1

Φύλλο Αρ.4 – Απρίλιος 1994

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΚΙΝΗΤΗ;

Οχι, δεν συμφωνούμε με τον ΣΑΡ. ΚΑΡΓ. του "Οικονομικού" (17 Μαρτίου 1994) ως προς την αντίρρησή του για τον όρο "**Κινητή τηλεφωνία**". Ας αναλογιστεί ότι η **συνεκδοχή** "γεμίζει" κυριολεκτικά τη γλώσσα και τη ζωή μας. Αν σταματούσαμε στην **κυριολεξία** τότε θα ήμασταν "άμεσα αντικαταστάσιμοι, επικοινωνιακά, από μηχανές". Ενα απλό παράδειγμα: Τι σημαίνει η απλή φράση "**Νά, ο Γιάννης!**";

- Ο φίλος μας ο Γιάννης που μόλις τώρα τον συστήνουμε;
- Το κάδρο του φίλου μας που δείχνουμε;

- Το κλειδί που στρίβει στην κλειδαριά την ώρα που επιστρέφει, συνήθως, ο φίλος και συγκάτοικός μας, ο Γιάννης;
- Ο γνώριμος βήχας, που ακούγεται πίσω απ' τη γωνία;
- Τα "κύματα του Δουνάβεως" που ξεχύνονται στο φωταγωγό μάρτυρες της μουσικής εξάσκησης του φίλου μας του Γιάννη;
- Το πρόχειρο σκίτσο που έφτιαξε ο ταλαντούχος της παρέας;
- Το κουδούνισμα του τηλεφώνου τη στιγμή που περιμένουμε να μας τηλεφωνήσει ο Γιάννης;
- Το μωρό στην παλιά οικογενειακή φωτογραφία;
- Ο φαντάρος στη νεότερη;

Λοιπόν:

κινητό τερματικό: τερματικό που είναι πάνω σε όχημα που κινείται

κινητή επικοινωνία: επικοινωνία με κινητά τερματικά

κινητή τηλεφωνία: ειδική περίπτωση της κινητής επικοινωνίας όταν τα τερματικά είναι τηλέφωνα

κινητό δίκτυο: δίκτυο κινητής επικοινωνίας

κινητή υπηρεσία: υπηρεσία παρεχόμενη μέσω κινητού δικτύου

Κατ' αντιδιαστολή προς τα:

σταθερό τερματικό, σταθερή επικοινωνία, σταθερή τηλεφωνία, σταθερή υπηρεσία, σταθερό δίκτυο.

K.B.

Φύλλο Αρ.7– Οκτώβριος 1994

ΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ

Οι όροι μάς κατακλύζουν και πίσω τους οι έννοιες, που συνωθούνται. Η χειμαρρώδης εισροή εννοιών και – κατ' ανάγκη – όρων – σε μερικούς τομείς αιχμής ξεπερνά την αντοχή των φραγμάτων μας. Η εκπλήρωση του αρχικού στόχου μας να τιθασεύσουμε το ποτάμι, να το μετατρέψουμε σε ήρεμη λιμνοθάλασσα στα ειρηνικά βόθρα της οποίας θα αναπτύσσονταν σε λογικούς ρυθμούς οι νέες έννοιες και την επιφάνεια της οποίας θα κοσμούσαν οι όροι σαν πρόσχαρα νούφαρα, φαίνεται να απομακρύνεται απελπιστικά. Οι ρυθμοί είναι όχι απλά αψόντες, αλλά γεωμετρικά αύζοντες. Οι "φυσικές διεργασίες παραγωγής γλώσσας" ούτε κατά διάνοια θα μπορούσαν να αντιμετώπισουν την κατάσταση. Οι "κλασικές" πηγές γλωσσικής υποστήριξης, όσες μπορούσαν να είναι στη διάθεσή μας, δεν ανταποκρίνονται στην ταχύτητά μας. Οι "ειδικοί" επιστήμονες μάς έχουν εγκαταλείψει, ή μάλλον ούτε συμπορεύτηκαν μαζί μας. Και τα βοηθήματα που θα μπορούσαν να μας προσφέρουν, ενώ δεν θα ήταν πολλά σε αριθμό, θα ήταν, όμως, πολύτιμα.

OROGRAMMA No 100, January – February 2010,
ISSN 1106-1073

Bimonthly edition of

Hellenic Society for Terminology (ELETO)

Epidauro & Artemidos 6, GR-15125 MAROUSI GREECE

Συνεχίζουμε, όμως. Όχι γιατί μας υποχρεώνει κανένας. Όχι γιατί μας επιβάλλεται υπηρεσιακά ή υπερευπηρεσιακά ή ευρωενωσιακά ή σε οποιαδήποτε άλλη στάθμη ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο. Συνεχίζουμε, γιατί πήραμε μόνοι μας το δρόμο. Και μόνοι τον συνεχίζουμε. Γιατί η δύναμη πηγάζει από μέσα μας. Γιατί έστω και σ' αυτόν τον ξέφρενο ρυθμό μπορούμε να δίνουμε απαντήσεις σε κάποιους – λίγοι μπορεί να είναι μα υπάρχουν – που αγωνίζονται να αρθρώσουν ελληνικά τις σύγχρονες τεχνικές έννοιες και ιδέες στον τομέα μας. Και μπορεί να κάνουμε και λάθη. **Μακάριοι ο απράγμων, ο άεργος και ο αδρανής ως αλάθητοι.** Και μπορεί να μην προλαβαίνει το κρασί της δουλειάς μας να ζυμωθεί με την ησυχία του...

Θα συνεχίσουμε έτσι. Γιατί έτσι ξεκινήσαμε. Γιατί είμαστε έτσι. Εμείς οι ίδιοι που δεν αλλάξαμε. Αμετανόητοι, ρομαντικοί, λάτρεις της ελληνικής γλώσσας και των ελληνικών όρων μέχρι βλακείας. Κι así τους φερόμαστε κάποτε-κάποτε όχι πολύ σωστά. Είναι άθελά μας. **Όποιος έχει προσπαθήσει έστω και μια φορά να αποδώσει έναν όρο θα μας καταλάβει...**

K.B.

Φύλλο Αρ.9– Ιανουάριος – Φεβρουάριος 1995

“ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ – ΤΕΤΡΑΓΩΣΣΟ ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ”
– Ένα μεγάλο Έργο της ΕΛΕΤΟ σε ευρωπαϊκό επίπεδο –

Ρήγας Βελεστινλής
(1757-1798)

«Όποιος **ελευθερά** συλλογάται, συλλογάται **καλά.**»

Διονύσιος Σολωμός
(1798-1857)

«Μήγαρις έχω άλλο στο νου μου παράξ **ελευθερία** και **γλώσσα.**»

Δύο μεγάλοι του Γένους, που οι ζωές τους δεν διασταυρώθηκαν, αλλά διαδέχτηκαν η μια την άλλη και κάλυψαν ακριβώς έναν αιώνα, σε έναν φανταστικό διάλογο, μας ωθούν να αναλογιστούμε και να συλλογιστούμε.

Με τη σκέψη μας σ' αυτούς ως αφετηρία και πηγή ελευθερίας αναλογιζόμαστε ποια είναι πράγματι η συμβολή ενός σύγχρονου πονήματος ελληνικής ορολογίας, στη σημερινή διεθνή και, ιδιαίτερα, ευρωπαϊκή γλωσσική πραγματικότητα...

- Σκέψη δίχως **γλώσσα** άγαλμα χωρίς **μορφή**.
- Συλλογισμός δίχως **γλώσσα** οργάνωση χωρίς **δομή**.
- Ο **ελεύθερος** συλλογισμός **ελευθερή** θέλει **γλώσσα** κι «όποιος **ελευθερά** συλλογάται, συλλογάται **καλά**».
- Υπέρτατη σκέψη** η Ελευθερία.
- Αδύνατη** χωρίς **ελευθερία** της **σκέψης**.
- Ελευθερία της σκέψης **ισον ελευθερία** της **γλώσσας**.
- Ελευθερία της γλώσσας **απρόσκοπτη** ροή των εννοιών.
- Ανέφικτη τέτοια ροή χωρίς τη συμβολή των **όρων**.
- Κάθε **πόνημα** **ελληνικής ορολογίας** δεν είναι απλώς ένα **γλωσσικό δημιούργημα**, είναι μια **σπονδή** στην ελευθερία της γλώσσας μας, ένα **οδόφραγμα** στην αλλοτρίωση της σκέψης μας, μια πνοή από τον **Ύμνο στην Ελευθερία**...

Τέτοιες σκέψεις μας κατακλύζουν το μυαλό σαν βλέπουμε την προσπάθεια της **MOTO**, που ξεκίνησε πριν ενάμιση χρόνο, ολοκληρωμένη σε έναν καλαίσθητο τετραγώνιο τόμο ευρωπαϊκής εμβέλειας όπου η "ελληνική στήλη" φαντάζει δίπλα στις "μεγάλες γλώσσες" αγγλική, γερμανική και γαλλική, γεγονός που τονίζει ότι τουλάχιστο σε έναν τομέα αιχμής όπως είναι οι Τηλεπικοινωνίες, η ελληνική γλώσσα όχι μόνο δεν υστερεί, αλλά στέκεται πλάι-πλάι στις "κυρίες" της Ευρώπης.

K.B.

Φύλλο Αρ.13– Αύγουστος – Σεπτέμβριος 1995

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΟΥ 2000

Οι **Βασικές Αρχές της Ορολογίας**, όπως αυτές διαμορφώθηκαν από τις τεχνικές επιτροπές της **Διεθνούς Οργάνωσης Τυποποίησης (ISO)** έχοντας ως σημεία αναφοράς τα ελληνικά και λατινικά πρότυπα, μετέχουν του πνεύματος και του γράμματος της εποχής της μετά το 2000. Ήτοι, χαρακτηρίζονται από την τάση της **διαλογική** και **συναινετική**, το πνεύμα συνεργασίας και τη διαδικασία της ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ, της ευρύτερης συναίνεσης μέσω **δημοσιοποίησης**.

Η συνεχής βελτίωση των **μέσων επικοινωνίας**, λεκτικών και τεχνολογικών κυρίως, η συνεχής αναζήτηση του **βέλτιστου όρου** στον τομέα των **νεολογισμών** είναι δείγμα αυτής της προσέγγισης για καλύτερο επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

Στην **Ελληνική Ορολογία** δεν έχουμε μόνο ζήτημα **νεολογισμών**. Έχουμε κυρίως ζήτημα **δανείων** και **αντιδανείων** όταν τα γλωσσικά δάνεια επιστρέφουν στην δανείστρια γλώσσα **με εννοιολογικές και μορφο-φωνολογικές αλλαγές**. Τα πάθη των φωνηέντων και των συμφώνων είναι τόσο παλιά πληγή στην επικοινωνία όσο παλιά είναι και η ανθρωπολαλία, προ της περιόδου του μεγάλου Κατακλυσμού.

Το θαυμαστό της Επιστήμης της Ορολογίας, η οποία είναι **ειδικός κλάδος των επιστημών της γλώσσας**, με Έδρες σε αρκετά πανεπιστήμια ανεπτυγμένων χωρών, είναι ότι εμπλέκει τις έννοιες της διεπιστημονικότητας και της αλληλεπίδρασης των γνωστικών πεδίων υποχρεώνοντας, έτσι, τους επιστήμονες να σεβαστούν αλλήλους και να συνεργαστούν χάριν της επιστήμης για την προώθηση της τεχνολογίας στα επίπεδα της έρευνας και της εφαρμογής.

Θεωρείται, λοιπόν, η Ορολογία **πρόδρομος** του νέου πνεύματος αλληλοσυμπλήρωσης επιστημών, τεχνών και επιστημόνων για την ανεύρεση του **νέου υποδείγματος** επικοινωνίας.

Για να αναφέρουμε τη διεθνή πρακτική στο χώρο της τυποποίησης της ορολογίας και των διαδικασιών θα ανατρέξουμε στην **Οικονομία** και στο **Εμπόριο** και θα αναζητήσουμε μέσω του **ICC** (του **Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου**) τα πρότυπα για τη διεθνή εμπορική επικοινωνία. Ο χώρος αυτός έχει ήδη προχωρήσει στην παραγωγή τυποποιημένης ορολογίας στο διεθνές εμπόριο, στις μεταφορές, στις ασφάλειες, στα τραπεζικά, στη συσκευασία, αφού η τάση είναι προς μια παγκοσμιοποίηση της Οικονομίας δεδομένων των περιορισμένων ποιοτικών πόρων προς ανταλλαγή και επιβίωση.

Η επικοινωνία, λοιπόν, στο διεθνές περιβάλλον απαιτεί **κοινή γλώσσα** μέσα από την **τυποποιημένη ορολογία και πρακτική**, χάριν οικονομίας των **μέσων** και του **χρόνου**.

Οι **Τηλεπικοινωνίες** είναι ένας άλλος ειδικός διεθνής επικοινωνιακός χώρος με παρόμοιες τάσεις και αποτελέσματα - βλέπε διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα (των οργανισμών: **ITU, ETSI, CEN, CENELEC**).

Οι ανάγκες **παραγωγής** και **αναθεώρησης** ορολογίας είναι τεράστιες αν ληφθεί υπόψη ότι υπάρχει νέα εισροή ύψους **2.500 όρων ανά μήνα** από το παγκόσμιο επιστημονικό και τεχνικό γίγνεσθαι.

Η κάλυψη των τεράστιων κενών χρήζει **πειθαρχίας, πάθους, χρόνου** και **πίστης** στην ελληνική και παγκόσμια επικοινωνία. **Η ΕΛΕΤΟ μπορεί...**

M.K.

Φύλλο Αρ.14– Οκτώβριος 1995

ΧΡΕΙΑ ΝΕΟΛΟΓΙΣΜΩΝ

Με την ανάπτυξη της διακρατικής συνεργασίας και της επικοινωνίας με άλλες χώρες, δεχόμαστε **καταιγισμό καινούριων εννοιών** όσο ποτέ στο παρελθόν.

Το **πρόβλημα**, γιατί για τεράστιο πρόβλημα πρόκειται, απαιτεί τη συστράτευση όλων όσων ενδιαφέρονται να μην κατακτηθεί η γλώσσα μας από ξένους όρους, φαινόμενο που έχει πάρει διαστάσεις στις μέρες μας. Είναι κατανοητή η δυσκολία που αντιμετωπίζει καθένας και καθεμιά που δίχως ειδικές γνώσεις μεταφράζει ξενόγλωσσα κείμενα στη γλώσσα μας, πολλές φορές μην κατανοώντας ούτε την έννοια που έχει ο ξένος όρος.

Η **εύκολη λύση**, την οποία όλοι μας πολλές φορές αναγκαζόμαστε να ακολουθήσουμε, είναι να **μεταφέρουμε τον ξένο όρο αυτούσιο**, διστάζοντας ακόμα και να τον μεταγραμματίσουμε. Φυσικά, δεν αναφέρομαι σε ξένα **δάνεια** που καθιερώνονται στη γλώσσα μας και προπαντός διεθνοποιημένους όρους, όπως **ρομπότ ή ραντάρ**.

Εκείνο που αποτελεί κίνδυνο είναι **καινοφανείς έννοιες** που καθιερώνονται με τους ξένους όρους. Σε όσες περιπτώσεις εκείνοι που μεταφέρουν πρώτοι την καινούρια έννοια την ονοματίσουν με επιτυχία ελληνικό όρο αυτός καθιερώνεται και αποφεύγεται η χρήση ξένου όρου. Όμως, πολλοί που μοχθούν δεν ευτυχούν να δουν το όρο που πρότειναν να καθιερώνεται. Ακόμα υπάρχει δυσκολία στη διάδοση των νεολογισμών. Επιτυχείς προτάσεις μένουν άγνωστες, κρυμμένες σε κάποιο άρθρο ή βιβλίο που δεν το γνωρίζουν εκείνοι που αντιμετωπίζουν το ίδιο πρόβλημα. Αποτέλεσμα η χρήση αυτούσιου του ξένου όρου ή και καινούρια διαφορετική απόδοση πιο πολύ ή πιο λίγο επιτυχής.

Από τα παραπάνω είναι φανερό ότι δεν αρκεί να **προτείνονται** νεολογισμοί, που είναι απαραίτητο, αλλά υπάρχει ανάγκη αυτοί να γίνονται **προσιτοί**. Για το σκοπό αυτό, η ΕΛΕΤΟ θα διαθέτει χώρο στο "Ο", όπου θα δημοσιεύονται προτάσεις νεολογισμών, αλλά και

ορθές αποδόσεις ξένων όρων με υπάρχοντες όρους της Ελληνικής Γλώσσας λ.χ. **sponsor** – χορηγός. Ακόμα, θα τηρείται **συλλογή των προτεινόμενων νεολογισμών** διαθέσιμη σε κάθε ενδιαφερόμενο.

B.A.Φ.

Φύλλο Αρ.22– Ιανουάριος – Φεβρουάριος 1997**ΜΗΤΡΑ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

Υπερφηανεύμαστε όλοι μας ότι η *Ελληνική Γλώσσα* έχει προσφέρει χιλιάδες λέξεις ή ρίζες σε άλλες γλώσσες. Συνήθως περιοριζόμαστε στη διαπίστωση αυτή και στο να απαριθμούμε αυτάρεσκα πόσα ελληνικά δάνεια έχουν οι άλλες γλώσσες. Δίχως αμφιβολία η γλώσσα μας είναι Μήτρα Ορολογίας για τις άλλες γλώσσες, όμως θα πρέπει να έχουμε δύο πράγματα υπόψη μας, να δραστηριοποιούμαστε για να συνεχίσει η γλώσσα μας να είναι Μήτρα Ορολογίας και να προσέχουμε από κινδύνους που ελλοχεύουν. Η αποδοχή δάνειων όρων από άλλες γλώσσες αποτελεί μερικές φορές *μπούμεραγκ* (*αυτεπίστροφο* κατά ΜΕΠΟ¹) για την Ελληνική Γλώσσα. Ορισμένες φορές παρερμηνεύεται στα δάνεια η αρχική σημασία στα ελληνικά ή γίνονται συντμήσεις, έτσι χρειάζεται πάντοτε *κριτική αποδοχή* στα αντιδάνεια.

B.A.Φ.

1ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ “Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία”

Το 1ο Συνέδριο “Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία” που διοργανώνει η ΕΛΕΤΟ σε συνεργασία με:

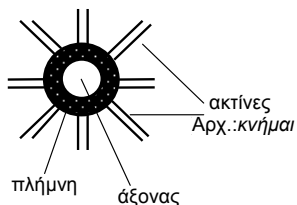
- το Ιόνιο Πανεπιστήμιο
- τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ)
- το Πνευματικό και Επιστημονικό Τμήμα της Πρεσβείας της Γαλλίας
- το Ινστιτούτο Επεξεργασίας του Λόγου (ΙΕΛ)
- την Πανελλήνια Ένωση Μεταφραστών & Μεταφραστών-Διερμηνέων του Δημοσίου Τομέα
- τον Πανελλήνιο Σύλλογο Επαγγελματιών Μεταφραστών

προχωράει ικανοποιητικά για την πραγμάτωσή του.

Ομολογούμε ότι δεν είναι απλό εγχείρημα, όμως η μεγάλη ανταπόκριση που υπάρχει μας ισχυροποιεί τη θέληση για να προχωρήσουμε. Ακόμα δεν έχει εξαγγελθεί πρόσκληση για εγγραφές συνέδρων και έχουμε κατακλυστεί από αιτήματα για συμμετοχή στο Συνέδριο. Η Οργανωτική Επιτροπή έδωσε ευρεία δημοσιότητα στην 1η Ανακοίνωση για υποβολή περιλήψεων για εισηγήσεις που δημοσιεύτηκε και σε πολλά έντυπα του ημερήσιου και του περιοδικού τύπου. Έχει υποβληθεί σημαντικός αριθμός περιλήψεων και αναμένονται κι άλλες ως τις 21 Φεβρουαρίου 1997, που παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής εξαιτίας της περιόδου των εορτών των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς. Μετά την ημερομηνία αυτή θα αναλάβει η Επιστημονική Επιτροπή το έργο της.

ΔΥΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΛΕΤΟ ΕΠΙΛΕΓΟΥΝ:**hub = πλήμνη**

Η κυριολεξία του όρου **hub** είναι ακριβώς η έννοια του αρχαιοελληνικού όρου **πλήμνη** που χρησιμοποιείται και σήμερα. Η έννοια αυτή φαίνεται καθαρά στο ακόλουθο σχήμα και βρίσκει εφαρμογή σε **τροχούς**, σε **έλικες** κ.ά.τ.

Στο πλαίσιο εφαρμογής των **Τηλεπικοινωνιών** και της **Πληροφορικής** ο όρος **hub** αντιπροσωπεύει ένα **κεντρικό σημείο όπου πραγματοποιείται διασύνδεση καναλιών επικοινωνίας**.

Τα δύο συλλογικά μέλη της ΕΛΕΤΟ στους παραπάνω τομείς, οι δύο ειδικές Ομάδες Τυποποίησης/Ορολογίας, **ΜΟΤΟ**² και **ΤΕ48/ΟΕ1**³, αφιέρωσαν πολύ χρόνο σε μελέτη και συζήτηση για την επιλογή

¹ ΜΕΠΟ: Μόνιμη Επιτροπή Ορολογίας του Πανελληνίου Συλλόγου Διπλωματούχων Μηχανολόγων-Ηλεκτρολόγων

² ΜΟΤΟ: Μόνιμη Ομάδα Τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας, Ομάδα Εργασίας της Τεχνικής Επιτροπής “Τηλεπικοινωνίες” (ΤΕ-Τ), Συλλογικό Μέλος της ΕΛΕΤΟ. Λειτουργεί με την ευθύνη και υποστήριξη του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), στα πλαίσια επίσημης συνεργασίας με τον Ελληνικό Οργανισμό Τυποποίησης (ΕΛΟΤ).

³ ΤΕ48/ΟΕ1: Ομάδα Εργασίας 1 “Ορολογία Πληροφορικής” της Τεχνικής Επιτροπής ΤΕ48: “Ηλεκτρονική Επεξεργασία Πληροφοριών” του ΕΛΟΤ.

ισοδύναμου ελληνικού όρου και συμφώνησαν να ακολουθήσουν ακριβώς τον ίδιο μηχανισμό που ακολούθησε ο ονοματοθέτης της Αγγλικής γλώσσας. Δηλαδή, στους υπόψη τομείς, των Τηλεπικοινωνιών και της Πληροφορικής, προσδόθηκε στον ήδη υπάρχοντα όρο **πλήμνη** άλλη μια σημασία, η προαναφερόμενη. Συγκεκριμένα:

hub {ουσιαστικό} **πλήμνη**
hub {επιθ.προσδ.} **πλημναίος**

και προέκυψαν έτσι μια σειρά όρων όπως:

telegraph hub **πλήμνη τηλεγραφίας**
full duplex telegraph hub **πλήμνη αμφίδρομης τηλεγραφίας**
half-duplex telegraph hub **πλήμνη ημιαμφίδρομης τηλεγραφίας**
telegraph receive hub **πλήμνη τηλεγραφικής λήψης**
hub operation **πλημναία λειτουργία**
hub polling **πλημναία σταθμοσκόπηση.**

K.B.

Φύλλο Αρ.24– Μάιος – Ιούνιος 1997**Πρόβλημα Αρ.18: υλισμικό πια!**

Τα αποτελέσματα:

Στις **30 Απριλίου 1997** έληξε η ψηφοφορία για τη λύση του Προβλ.18 (καθιέρωση ελληνικού όρου για τον όρο **hardware** της Πληροφορικής) και το ΓΕΣΥ έχει ήδη εγκρίνει το αποτέλεσμα.

Σε τούτο το φύλλο, όπως είχαμε προαναγγείλει, δημοσιεύουμε το **αποτέλεσμα** της ψηφοφορίας καθώς και τον **Κατάλογο** αυτών που ψήφισαν.

ΑΠΟΔΟΣΗ	Α	Β	Γ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΒΑΘΜΟΣ	
				Δεκαδικός	Ακέραιος
υλισμικό	158	66	26	8,95	9
υλικιστικό	7	73	170	6,02	6
υλοσκευή	32	49	169	6,23	6
Συνολικός αριθμός ψηφισάντων: 250					

Φύλλο Αρ.25– Μάιος – Ιούνιος 1997**Και μια έμμετρη ψήφος για το “υλισμικό”**

Ο πιστός φίλος της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας Μ.Κ. (Διευθυντής του ΟΤΕ) ψήφισε υπέρ του **υλισμικού** και **εμμέτρως**:

Το Δίλημμα
(και η ποιητική λύση του)

Πού η αλήθεια, πού το ψέμα,
“on the horns of the dilemma”
πώς να πουν το **hardware**
στην **Ελλάδα** everywhere?

Έχει ο όρος **“υλικό”** (“materiel”) που χρησιμοποιούν οι **Γάλλοι** ένα πνεύμα γενικό που δεν προτιμούν άλλο (αν και ομοιοκαταληκτικό με το “logiciel” προβάλλει).

Προτιμώ **“υλισμικό”**, hard-wa-re | ma-te-ri-el | υ-λι-σι-μ-κό
το πιο τέλειο στη ρίμα }
ταίρι στο **“λογισμικό”** soft-wa-re | lo-gi-ci-el | λο-γι-σι-μ-κό
για να γράφω κά ‘να ποίημα.

Φύλλο Αρ.30– Μάιος – Ιούνιος 1998**“Να διδάσκεται και να καλλιεργείται η Προφορική Ελληνική Γλώσσα”**

Αυτή ήταν η κεντρική πρόταση της “Ελληνογλωσσικής Εσπερίδας” της **ΕΛΕΤΟ** που έγινε στις 6 Απριλίου 1998, ώρα 7.00 μ.μ., στο Αμφιθέατρο του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών και σημείωσε ιδιαίτερη επιτυχία.

Την ομιλία του Γενικού Γραμματέα της ΕΛΕΤΟ **Κώστα Βαλεοντή**

με θέμα: “**Η Εγκαταλειμμένη Προφορική Ελληνική Γλώσσα**” προλόγισε ο Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ **Βασίλης Α. Φιλόπουλος**.

Το ιδιαίτερα ευαίσθητο ακροατήριο παρακολούθησε με ενδιαφέρον εκτενή ανάλυση των στοιχείων που συνθέτουν τη σημερινή προφορική Ελληνική Γλώσσα κατά την παραγωγή της από τη φωνητική συσκευή του ομιλούντος την Ελληνική και την **ορθοφωνική** εκφορά της (*φωνή, άρθρωση, φθόγγοι, φωνήματα, φωνολογικοί κανόνες, ορθοέπεια, ορθοφωνία*).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ είναι αποφασισμένο να μην εγκαταλείψει το θέμα. Έστειλε ήδη το κείμενο της ομιλίας σε πολλούς “αρμόδιους” ή “σχετικούς” παράγοντες που δεν παρέστησαν στην εκδήλωση.

Παρέμβαση στην ΕΣΗΕΑ για τον Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας

Κατά τη μελέτη του υπό ψήφιση Σχεδίου του “Κώδικα Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας” της **ΕΣΗΕΑ**⁴ διαπιστώθηκε ότι στο **Άρθρο 7**, που αφορά την προστασία της Ελληνικής Γλώσσας, δεν υπήρχε πρόνοια για τη **φωνολογία** της. Με επιστολή-παρέμβασή της η ΕΛΕΤΟ ζήτησε να προστεθεί μία λέξη (**φωνολογικές**) στο **εδάφιο α** του Αρθρου αυτού και το εδάφιο αυτό να γίνει:

“*α. Να συμβάλλει στην αναβάθμιση του δημοσιογραφικού λόγου, αποφεύγοντας **φωνολογικές, γραμματικές, συντακτικές και λεκτικές** κακοποιήσεις.*”

Ελπίζουμε ότι η παρέμβαση της ΕΛΕΤΟ θα ληφθεί υπόψη και ευχόμαστε ο Κώδικας Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας να εφαρμοστεί και να έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

K.B.

Η Επιστήμη των Όρων, Όργανο Συναγερμού της Ανθρώπινης Συνείδησης

Η Ορολογία, ως η Επιστήμη του Όρου, αποτελεί εργαλείο αφύπνισης για ουσιαστική επικοινωνία αφού κύριος παράλληλος στόχος της είναι η εσωτερική μορφή του όρου και ταυτόχρονα η εξωτερική. Δηλαδή ασχολείται εξίσου με τη Σημαντική και τη Μορφολογία αφού τα πολύγλωσσα αντίτυπα της σύγχρονης επιστημονικής/επαγγελματικής επικοινωνίας είναι πληροφορία η οποία υπόκειται όχι μόνο στους νόμους της Γλώσσας αλλά και στους νόμους της αγοράς και της ζήτησης. Κυρίως, όμως, η Τεχνονομία η εποχούμενη είναι αντικείμενο αποθησαύρισης για άμεση/έμμεση χρήση από τους επιστήμονες χρήστες.

Η φέρουσα πληρότητα “πληροφορία” απαιτεί μόνο “Ορολογική προσέγγιση”, την προσέγγιση που πρώτος υπέδειξε ο Ευγένιος Wüster στις αρχές του αιώνα που φεύγει. Ο Wüster, τεχνοκράτης και γνώστης της θεωρίας της Γλώσσας, σύγχρονος του F. de Saussure, ξεπέρασε τα εμπόδια της στενής αντίληψης και δημιούργησε θεωρητικό πλαίσιο για την ειδική επιστημονική επικοινωνία τόσο ανάμεσα στους ερευνητές των ειδικών τομέων όσο και ανάμεσα στους επιστήμονες της γλώσσας. Η προσέγγισή του υποδεικνύει τη νέα θεώρηση η οποία θα αποκτηθεί στις μέρες μας και μετά.

Αναγνώρισε και δανείστηκε, προς τιμήν του, το θεωρητικό υπόβαθρο που δίνεται στον Κρατύλο του Πλάτωνα και στήριξε τις ταξινομήσεις του στις μεγάλες έννοιες του “γένους” και του “είδους”.

Βασική επιταγή της επικοινωνίας των λαών σήμερα είναι η χρήση όρων των οποίων τα επιμέρους τμήματα να είναι αναγνωρίσιμα και αναγνώσιμα άμεσα, τόσο από τον άνθρωπο όσο και από τη μηχανή. Ο τεχνικός όρος στο πρωτότυπό του και τα ισοδύναμά του προσφέρουν υλικό τόσο για θεωρητικούς όσο και για πρακτικούς λόγους.

M.K.

Φύλλο Αρ.43– Ιούλιος – Αύγουστος 2000

**Ορθοέπεια (1)*
Η ορθοέπεια και οι συνιστώσες της**

Σύμφωνα με το «Λεξικόν Ομηρικών» (Ι. Πανταζίδου, Εκδ. Α. Δ. Φέξη, 1901) – αλλά και με το «Μέγα Λεξικόν Όλης της Ελληνικής Γλώσσης» του Δ. Δημητράκου – **έπος** είναι ο «λόγος» και «εν γένει παν το δια λόγου εκφραζόμενον», δηλαδή ο λόγος και ως εξωτερική μορφή (*φωνητική ή γραπτή*) και ως περιεχόμενο (*εσωτερική μορφή και σημασία*).

Ορθοέπεια, κατά Δ. Δημητράκου, είναι «η ορθή έκφρασις του λόγου,

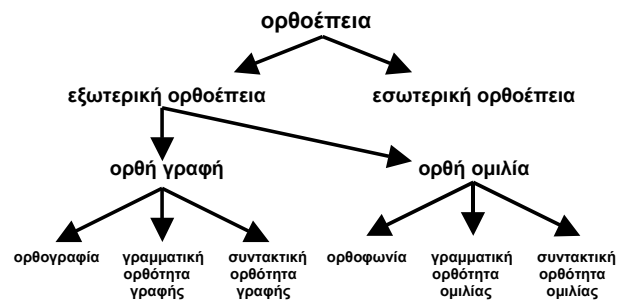
η ορθή διατύπωσις των διανοημάτων μας, η των γραμματικών και συντακτικών κανόνων επιμέλεια εν τω λόγω είτε προφορικώ είτε γραπτώ».

Ορθοέπεια και για μας εδώ, είναι η ιδιότητα ή ικανότητα να διατυπώνουμε *προφορικώς ή γραπτώς ορθά έπη*. Η ικανότητα αυτή μπορεί να **γεννιέται**, ως προδιάθεση, μαζί με τον άνθρωπο, αλλά κυρίως είναι επίκτητη. Από τη γέννησή του ο άνθρωπος αρχίζει – και στη συνέχεια εξακολουθεί για ολόκληρη τη ζωή του – να *ερεθίζεται από το περιβάλλον (οικογενειακό, σχολικό, εργασιακό, κοινωνικό), να παραδειγματίζεται, να αποπειράται, να δοκιμάζει, να μιμείται, να διδάσκεται και να εξασκείται*, στο θαυμάσιο παιχνίδι της **γλωσσικής επικοινωνίας**.

Η **ορθοέπεια** έχει δύο σκέλη (βλέπε και σχήμα): την ορθή εξωτερική μορφή (μορφολογικό επίπεδο – **εξωτερική ορθοέπεια**) και την ορθή εσωτερική μορφή και σημασία (εννοιολογικό επίπεδο – **εσωτερική ορθοέπεια**).

Το πρώτο σκέλος προϋποθέτει **ορθή γραφή** και **ορθή ομιλία**. Η πρώτη αναλύεται σε **ορθογραφία, γραμματική ορθότητα γραφής** και **συντακτική ορθότητα γραφής**, ενώ η δεύτερη αναλύεται σε **ορθοφωνία, γραμματική ορθότητα ομιλίας** και **συντακτική ορθότητα ομιλίας**.

Το δεύτερο σκέλος (που δεν θα μας απασχολήσει εδώ) αφορά την **ορθή γνώση** των **εννοιών**, των **σχέσεων** μεταξύ τους και την **αντιστοιχισή** τους με τους **όρους**, την ορθή διατύπωση κρίσεων, συλλογισμών και διανοημάτων. Η «πυραμίδα» που στηρίζει την ορθοέπεια φαίνεται στο σχήμα.

* Η 1^η από 5 συνέχειες

K.B.

Φύλλο Αρ.52– Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2002

**Βάση Όρων Πληροφορικής στο Ίντερνετ
Μια προσφορά της ΕΛΕΤΟ και του
Τμήματος Πληροφορικής του ΟΠΑ**

Ψάχνετε για αντιστοιχίες όρων Πληροφορικής (ή γενικότερα της Τεχνολογίας Πληροφοριών) στις γλώσσες **ελληνική, αγγλική και γαλλική**;

Επισκεφτείτε τον ιστότοπο:

www.cs.aueb.gr/ELETO-INFORTERM/⁵

Είναι προσφορά της **ΕΛΕΤΟ** και του **Τμήματος Πληροφορικής** του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών για **ελεύθερη διάθεση** στο Ίντερνετ της **Βάσης όρων INFORTERM** όπου έχουν περιληφθεί **διεθνώς τυποποιημένες αντιστοιχίες** όρων Πληροφορικής.

Η Βάση Όρων Πληροφορικής **INFORTERM** είναι τρίγλωσση και περιλαμβάνει τους ελληνικούς όρους που έχει εκπονήσει, ύστερα από πολυετή ορολογική εργασία, η Ομάδα **ΕΛΟΤ/ΤΕ48/ΟΕ1** «Ορολογία Πληροφορικής» και ισοδύναμους αγγλικούς όρους και γαλλικούς όρους, βάσει Διεθνών Προτύπων (**Σειρά ISO/IEC 2382**) του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης (**ISO**) και της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής (**IEC**).

Φύλλο Αρ.53– Μάρτιος – Απρίλιος 2002

Ορολογία ΥΑΕ

1. Υγεία και ασφάλεια και όχι Υγιεινή και ασφάλεια

Υγεία είναι η κατάσταση ευεξίας του ατόμου ή του συνόλου του πληθυσμού. Υγιεινή είναι οι συνθήκες και τα μέτρα για τη διασφάλιση της υγείας. Αυτό που επιδιώκεται να διασφαλιστεί είναι η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία. Η υγιεινή είναι μέσον,

⁴ **ΕΣΗΕΑ**: Ένωση Συντακτών Ημερήσιων Εφημερίδων Αθηνών

⁵ Σήμερα: <http://infoterm.cs.aueb.gr/>

φροντίδα για τη διασφάλιση μη πρόκλησης βλάβης, π.χ. καθαριότητα για την αποφυγή επιμόλυνσης. Μιλάμε για χώρους υγιεινής και ατομική υγιεινή. Όπως μιλάμε για υγεία και βιβλιάρια υγείας των εργαζομένων. Έτσι μιλάμε για συστήματα διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία. Όπως μιλάμε για συστήματα διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων (μη πρόκληση βλάβης στον καταναλωτή), ή αντίστοιχα της ποιότητας, όταν το ζητούμενο είναι η ποιότητα των προϊόντων και υπηρεσιών.

4. Διακινδύνευση και επικινδυνότητα

Η **διακινδύνευση (risk)** είναι ο συνδυασμός της πιθανότητας ατυχήματος σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και της σοβαρότητας των συνεπειών του. Η σοβαρότητα περιλαμβάνει τον αριθμό εμπλεκόμενων ατόμων και το δείκτη μεγέθους βλάβης.

Ως συνώνυμο της διακινδύνευσης χρησιμοποιείται η **επικινδυνότητα**.

Όμως η **επικινδυνότητα** αναφέρεται στην πηγή κινδύνου, στο εγγενές χαρακτηριστικό της πηγής ή κατάσταση κινδύνου, και στην πιθανότητα που ενυπάρχει για πρόκληση βλάβης. Εδώ όμως μελετάμε τα αποτελέσματα της έκθεσης στους διαφόρους κινδύνους. Τα ατυχήματα και το μέγεθος σοβαρότητας των αποτελεσμάτων. Με τη διαχείριση της **διακινδύνευσης** αποφασίζεται η αποδεκτή διακινδύνευση (και όχι η επικινδυνότητα) και η μη αποδεκτή. Για τη μη αποδεκτή διακινδύνευση απαιτείται ο έλεγχος για την εξάλειψη ή μείωση της διακινδύνευσης σε αποδεκτό επίπεδο. Και φθάνουμε στην **ασφάλεια** ως **απουσία μη αποδεκτής διακινδύνευσης**.

Φύλλο Αρ.59– Μάρτιος – Απρίλιος 2003

Τι κοινό έχουν οι λέξεις «αυτί», «προβοσκίδα ελέφαντα» και «στρούντελ»;

Είναι όλοι **όροι** που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν το σύμβολο @⁶ σε διαφορετικές γλώσσες. Στο Εθνικό Πανεπιστήμιο της Ταϊβάν διεξήχθη μια πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα για το πώς διαφορετικές χώρες και άρα διαφορετικοί πολιτισμοί έχουν αποδώσει στη γλώσσα τους το σύμβολο που οι Άγγλοι ονομάζουν απλά με την πρόθεση **at**. Η έρευνα αποκαλύπτει ότι για την απόδοση του συμβόλου αυτού ένα ευρύ φάσμα μεταφορών χρησιμοποιείται, σε αρκετές μάλιστα γλώσσες με δύο ή και περισσότερες εναλλακτικές αποδόσεις εν χρήσει: από ονόματα ζώων ή/και μερών/οργάνων του σώματός τους μέχρι ονόματα τροφίμων και γλυκισμάτων, γραμμάτων του αλφαβήτου, μονάδων μέτρησης βάρους ή και πιστές μεταφράσεις της αγγλικής πρόθεσης **at**.

Η πιο απλή περίπτωση ονοματοδοσίας είναι η πιστή απόδοση της αγγλικής πρόθεσης **at** με κάποια ισοδύναμη πρόθεση στις διάφορες γλώσσες. Έτσι, στα Αραβικά αποδίδεται με την πρόθεση **fi**, στα Ελληνικά με την **στο** και στα Ρουμανικά με τη **la**.

Άλλες γλώσσες (γαλλικά, εσθονικά, ιταλικά, ρωσικά) διατηρούν το όνομα του συμβόλου @ όπως ήταν γνωστό στις παραδοσιακές γραφομηχανές, ονομάζοντάς το “**commercial a**”. Στα γαλλικά και στα νορβηγικά, ονομάζεται και **κουστρεμμένο α**, ενώ στα σερβικά είναι γνωστό ως **ludo «τρελό α»**.

Πριν από μερικούς αιώνες, οι Ισπανοί και οι Πορτογάλοι δανείστηκαν από τους Άραβες τη λέξη **arroba** για τη μονάδα μέτρησης βάρους που αντιστοιχούσε στις 25 λίβρες· χρησιμοποίησαν τότε το σύμβολο @ για να τη συντομογραφήσουν. Σήμερα χρησιμοποιούν την ίδια λέξη για το σύμβολο @ στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο. Οι παραλλαγές που χρησιμοποιούνται στα καταλανικά και στα γαλλικά είναι **arrosa** και **arobase** αντίστοιχα.

Ενδιαφέρον έχει επίσης να δούμε ότι αρκετές γλώσσες χρησιμοποιούν ονόματα που εκφράζουν αυτό που οι άνθρωποι βλέπουν μέσα από το σχήμα του συμβόλου. Κάποιες χώρες βλέπουν σε αυτό ένα **αυτί**: έτσι, οι Άραβες το ονομάζουν **uthun**, οι Γερμανοί **Ohr** και οι Τούρκοι **kulak**. Ειδικότερα, οι Σουηδοί αναγνωρίζουν σε αυτό, το **αυτί του ελέφαντα** και το λένε **elefantora**. Το σχήμα αυτό για άλλους θυμίζει κάποιο **γλύκισμα με σχήμα σπειροειδές** στους Καταλανούς την **ensaimada** και στους Εβραίους το **shtudel**. Οι Τσέχοι και οι Σλοβάκοι πάλι είναι οι μόνοι που βλέπουν σε αυτό τη **ρέγκα**.

Γίνεται σαφές από τα αποτελέσματα της έρευνας ότι στους περισσότερους λαούς το σύμβολο @ γεννά την εικόνα κάποιου

ζώου. Οι Ρώσοι το αποκαλούν **σκυλάκι** και οι Έλληνες το λέμε **παπάκι**. Οι Τούρκοι το ονομάζουν **άλογο**, όχι γιατί βλέπουν σε αυτό την εικόνα του αλόγου, αλλά γιατί η αγγλική λέξη **at** στα τουρκικά σημαίνει **«άλογο»**.

Το σημείο εκείνο του συμβόλου που έχει διεγείρει περισσότερο τη φαντασία των ανθρώπων είναι η γυριστή του ουρίτσα. Σε αυτήν την ουρίτσα λοιπόν πολλοί βλέπουν το κέλυφος ενός σαλιγκαριού και δίνουν στο σύμβολο το όνομα **σαλιγκάρι**. Οι Σουηδοί πάλι βλέπουν **την προβοσκίδα του ελέφαντα**, ενώ οι Ούγγροι το **σκουλήκι**. Όμως, το πιο δημοφιλές ζώο για το σύμβολο φαίνεται ότι είναι η **μαϊμού**, **μάλιστα μια μαϊμού καθισμένη σε ένα κλαδί** (πολωνικά: **małpa**, ρωσικά: **obezyana**, σερβικά: **majmun**, γερμανικά: **Klammeraffe**) ή η **ουρά της** (ολλανδικά: **apestaartje**, φιλιανδικά: **apinhantä**, γερμανικά: **Affenschwanz**, σουηδικά: **apsvans**).

Αν παλιότερα η απόδοση ονόματος σε ένα αντικείμενο ή σε ένα σύμβολο κοινό σε πολλούς λαούς ήταν μια διαδικασία αργή και πολλές φορές, σε ό,τι αφορά γειτονικούς λαούς, διαδικασία αφομοίωσης ή «κανονικοποίησης», σήμερα η ονοματοδότηση ενός συμβόλου κοινού για όλους τους πολιτισμούς στην ηλεκτρονική επικοινωνία λαμβάνει χώρα μπροστά στα μάτια μας με ρυθμούς ταχύτατους. Είναι, δε, ευδιάκριτη σε αυτήν τη διαδικασία η τάση διατήρησης της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας στην αναγνώριση και στην ονοματοδότηση του συμβόλου @, που διαταράσσει την παρατηρούμενη σε άλλες περιπτώσεις λειτουργία της αγγλοσαξονικής πρότασης ως κυρίαρχου προτύπου.

E.M.

Φύλλο Αρ.63 – Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2003

Η Βάση Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM στο Ίντερνετ

Το ογκώδες έργο της MOTO στη διάθεση οποιουδήποτε χρήστη

- Ο Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (ΟΤΕ), ο πρωτοπόρος στην υποστήριξη της σύγχρονης ελληνικής τηλεπικοινωνιακής Ορολογίας με την ίδρυση (1989) και την 14ετή, έκτοτε, λειτουργία ειδικής ομάδας Ορολογίας των Τηλεπικοινωνιών, της γνωστής MOTO, εκπροσωπούμενος από τον Γενικό Διευθυντή κ. **Γεώργιο Αργυρόπουλο**,
- η ΕΛΕΤΟ – ο κύριος ελληνικός επιστημονικός φορέας υποστήριξης της Ελληνικής Ορολογίας στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της οποίας έχει παραχθεί ένα μέρος του έργου της MOTO – εκπροσωπούμενη από τον Πρόεδρό της **Βασίλη Α. Φιλόπουλο** και
- ο Υπεύθυνος της MOTO **Κώστας Βαλεοντής** και δημιουργός της **Βάσης Τηλεπικοινωνιακών Όρων TELETERM**, η οποία περιλαμβάνει όλους τους ελληνικούς όρους που έχει ως τώρα παραγάγει η ομάδα μαζί με τους αγγλικούς ισοδύναμους όρους και εν μέρει με γαλλικούς και γερμανικούς,

με ειδική Συμφωνία, αποφάσισαν για την **δωρεάν διάθεση της χρήσης της Βάσης TELETERM** σε οποιονδήποτε ενδιαφερόμενο χρήστη – Έλληνα ή ξένο – που έχει πρόσβαση στο Ίντερνετ, μέσω του ιστοτόπου: www.moto-teleterm.gr

Όπως: process + concept → procept έτσι και: διεργασία + έννοια → διεργέννοια

Το ερώτημα προήλθε από το μέλος της ΕΛΕΤΟ Πατρίτσια Κυπριανίδου και αφορά την απόδοση του νέου μαθηματικού όρου **procept** που αποτελεί **σύμμιγμα** από τους όρους **process** και **concept** και **κατασμηνίει** (παριστάνει) την έννοια μιας μαθηματικής διεργασίας και ταυτόχρονα του αποτελέσματος της διεργασίας αυτής.

K.B.

Φύλλο Αρ.65 – Μάρτιος – Απρίλιος 2004

Τιμητικές διακρίσεις Ποιότητας Eco-Q 2003

Ειδική τιμητική διάκριση στον Πρόεδρο της ΕΛΕΤΟ Βασίλη Α. Φιλόπουλο

Όπως κάθε χρόνο, τα τελευταία χρόνια, έτσι και εφέτος, το Περιοδικό της Ποιότητας «**Eco-Q**» απένειμη τιμητικές διακρίσεις Ποιότητας σε πρόσωπα και φορείς που έδειξαν ιδιαίτερη δραστηριότητα στον τομέα της Ποιότητας. Η ειδική εκδήλωση έγινε στις 25 Φεβρουαρίου 2004, στο Αμφιθέατρο του ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ, και την απονομή έκανε – κατά τα ειωθότα – ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων Απόστολος Κακλαμάνης.

6 Το σύμβολο @ χρησιμοποιείται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις για να συνδέσει το πρώτο μέρος τους, που είναι το αναγνωριστικό όνομα του χρήστη, με το δεύτερο, που προσδιορίζει το όνομα του εξυπηρετητή.

Η φετινή εκδήλωση είχε ξεχωριστή σημασία για την ΕΛΕΤΟ: τιμήθηκε ο Πρόεδρος της **Βασ. Α. Φιλόπουλος** με Ειδική Τιμητική Διάκριση για την όλη προσφορά του στον ευρύτερο τομέα της Ποιότητας (Τυποποίηση, Πιστοποίηση, Διαπίστευση, Ορολογία).

Μικρά Ορολογικά

1 Ορολογία – terminologie

Ορολογία, η Επιστήμη των Όρων:

Αγγλικά terminology	Γαλλικά terminologie	Γερμανικά Terminologie
-------------------------------	--------------------------------	----------------------------------

Όρος:

Αγγλικά term	Γαλλικά terme	Γερμανικά Term
------------------------	-------------------------	--------------------------

και οι τρεις λέξεις προέρχονται από το λατινικό **terminus** που είναι η λατινική μετάφραση της ελληνικής λέξης «**όρος**» (όριον) (Encyclopaedia Britannica).

Η λέξη είναι σχετική με τις ελληνικές λέξεις **τέρμα, τέρμων (τέρμα, τέλος, όριον)** (The Cambridge Dictionary of English).

Τερμείς ή και **Όριος** ελέγετο ο Ζεός, ως έφορος (φύλαξ) των τερμάτων, (των ορίων) των αγώνων (Λεξικό Σκαρλάτου Βυζαντίου).

Τέρμων: Θεός των Ρωμαίων, έφορος των συνόρων και της ασφάλειας της ιδιοκτησίας, προς τιμήν του οποίου επανηγυρίζοντο κατ' έτος τα Τερμινάλια κατά την 21-23 Φεβρουαρίου (Λεξικό Σκαρλάτου Βυζαντίου).

2 Νόστιμα ...

Κάποια εμβάθυνση στη σημασία μερικών λέξεων :

νόστος: επάνοδος στην πατρίδα

Στην Ελληνική Γλώσσα το ωραίο, το ευχάριστο και το δυσάρεστο, γενικά αλλά ακόμη και σχετικά με την ίδια τη γεύση, αποδίδονται σε σχέση με την επάνοδο στην πατρίδα.

νόστιμο: ευχάριστο σαν να γυρίζεις στην πατρίδα.

ά-νοστο: σαν μια κατάσταση, που δεν έχει προοπτική επανόδου στην πατρίδα.

Z.Ξ-B.

Φύλλο Αρ.67 – Ιούλιος – Αύγουστος 2004

Εμβάθυνση στη σημασία των λέξεων

Στα ελληνικά το «πληροφορώ», «καθιστώ κάτι γνωστό» το εκφράζουμε ως εισαγωγή μέσα στην «ημέρα», στο φως:

ενημέρωση = μπάσιμο μέσα στην *ημέρα*, στο *φως*, δηλαδή βγάλισμο από τη νύχτα, από το σκοτάδι, από την άγνοια.

Z.Ξ-B.

Φύλλο Αρ.72 – Μάιος – Ιούνιος 2005

Μονοτυπίες επιρρημάτων

Στο «Ορόγραμμα» αρ.16 του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου 1996 είχαν επισημανθεί οι εξής «**διπλοτυπίες επιρρημάτων**» και η χρήση τους:

αδιάκριτα – αδιακρίτως, άμεσα – αμέσως, απλά – απλώς, έκτακτα – εκτάκτως, ευχάριστα – ευχαρίστως, ιδιαίτερα – ιδιαίτέρως, τέλεια – τελείως.

Όπως είναι γνωστό, στις *διπλοτυπίες* αυτές εμφανίζονται δύο διαφορετικοί τύποι στην ίδια λέξη.

Όμως, στις «**μονοτυπίες επιρρημάτων**», αναγνωρίζεται μόνο ένας γλωσσικός τύπος ως ορθός.

Καταχωρούνται, στη συνέχεια, μερικά λίαν εν χρήσει επιρρηματα **μονοτυπίας** από το «Νέο Ελληνικό Λεξικό της Σύγχρονης Δημοτικής Γλώσσας» του Εμμ. Κριαρά, έκδοση 1995:

αυτοπροσώπως και όχι **αυτοπρόσωπα:**
που γίνεται από το ίδιο το ενδιαφερόμενο άτομο και όχι με αντιπρόσωπο.

εγγράφως και όχι **έγγραφα:**
γραπτό κείμενο σύντομο που διατυπώνεται και συντάσσεται με έναν ορισμένο τρόπο και με το οποίο δηλώνεται, βεβαιώνεται, ανακοινώνεται, πιστοποιείται, διατάσσεται κάτι.

επομένως και όχι **επόμνενα:**
δηλώνει συμπίερασμα ή αποτέλεσμα.

κυρίως και όχι **κύρια:**
σημαίνει ότι μια πράξη, δήλωση, ένας ισχυρισμός κτλ. ισχύει κατά προτεραιότητα και σε μεγάλη

έκταση σε μία ορισμένη περίπτωση που θεωρείται και η σημαντικότερη ή ισχύει στις περισσότερες περιπτώσεις.

πιθανώς και όχι **πιθανά:**
που ενδέχεται να συμβεί, να πραγματοποιηθεί.

προηγούμενως και όχι **προηγούμενα:**
που προηγείται, που βρίσκεται πιο μπροστά από κάποιον ή κάτι.

συγχρόνως και όχι **σύγχρονα:**
που γίνεται την ίδια χρονική στιγμή με κάτι άλλο.

Δ.Π.

Φύλλο Αρ.81 – Νοέμβριος – Δεκέμβριος 2006

Ο Βασίλης Α. Φιλόπουλος

ανήκει πια στην Ιστορία, εκεί όπου ο ίδιος έγραψε χρυσές σελίδες σε πολλούς τομείς όπως στην Τυποποίηση, στην Ποιότητα και στην Ορολογία

Ο εκ των πρωτεργατών της ίδρυσης/θεμελίωσης (1976) και ανάπτυξης του ΕΛΟΤ, ο εμπνευστής της δημιουργίας (1992) της ΕΛΕΤΟ, βασικό ιδρυτικό μέλος της και επί 14 έτη πρόεδρος της, έφυγε για πάντα την Κυριακή 10 Δεκεμβρίου 2006. Τη Δευτέρα 11 Δεκεμβρίου 2006 ώρα 15.00, η οικογένειά του, οι συγγενείς, οι φίλοι του, αλλά και πολλά μέλη από τη μεγαλύτερη οικογένειά του, την ΕΛΕΤΟ, τον κατευδώσαμε στο τελευταίο του ταξίδι.

Δuo συνεργάτες του, ένας παλαιός – ο Κώστας Βαλεοντής, σημερινός πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ – και ένας νεότερος – ο Γιάννης Σαριδάκης, στέλεχος του ΕΛΟΤ και μέλος της ΕΛΕΤΟ, του απήθυναν λόγια μνήμης και τιμής.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ αποφάσισε να τιμήσει τη μνήμη του αφιερώνοντάς του το 6^ο Συνέδριο «Ελληνική Γλώσσα και Ορολογία» που θα πραγματοποιηθεί το Νοέμβριο του 2007 και διοργανώνοντας ειδική ημερίδα σε συνεργασία με το ΤΕΕ και τον ΕΛΟΤ (πρόταση που συζητήθηκε στην επιτροπή τυποποίησης ΕΛΟΤ/ΤΕΕ21 η οποία λειτουργεί στο ΤΕΕ και ασχολείται με πρότυπα που αφορούν τις αρχές, τις μεθόδους και τις εφαρμογές της Ορολογίας).

Εδώ τελειώνει η αναδρομή μας στα παλαιότερα φύλλα του «Ο». Τα πρόσφατα φύλλα είναι ακόμα νωπά στη μνήμη του αναγνώστη.

Σημειωτέον ότι **όλα τα φύλλα από 1 ως 100** είναι διαθέσιμα στο Διαδίκτυο (<http://sfr.ee.teiath.gr/Orogramma0.htm>).

Στα φύλλα που ακολούθησαν (από το 2007 και μετά), εκτός από την απώλεια του **Βασίλη Φιλόπουλου** προστέθηκε και η απώλεια της **Ζωής Ξενάκη-Βαρλά**. Είναι, όμως, ζωντανό και οι δυο τους στη μνήμη μας...

Συνέδρια/Συμπόσια/Σεμινάρια σχετικά με Ορολογία (Διαρκής Κατάλογος του «Ο»)

Ο κατάλογος Συνεδρίων/Συμποσίων/Σεμιναρίων που δημοσιεύεται παρακάτω περιλαμβάνει εκδηλώσεις που έχουν σχέση με Ορολογία και πρόκειται να διεξαχθούν στο άμεσο μέλλον, ή έχουν πρόσφατα διεξαχθεί. Η πληροφόρηση του «Ο» για τις εκδηλώσεις αυτές προέρχεται *κυρίως* από τη συχνή ηλεκτρονική ενημέρωση της ΕΛΕΤΟ από το **Infoterm (Διεθνές Κέντρο Πληροφοριών για την Ορολογία: <http://linux.infoterm.org/>)**, και από την ΕΑFT (Ευρωπαϊκή Ένωση Ορολογίας: www.eaft-aet.net), των οποίων η ΕΛΕΤΟ είναι μέλος.

1. Συνέδριο «Η πολυπολιτισμικότητα και ο ρόλος των ειδικών γλωσσών» (GLAT-LISBOA 2010: "Le multiculturalisme et le rôle des langues spécialisées" 17-19 May 2010, Lisbon, Portugal)
2. Διεθνές Συνέδριο Τεχνικής Μετάφρασης TRADULÍNGUAS, 28-29 Μαΐου 2010, Λισαβώνα, Πορτογαλία (Πληροφορίες: <http://www.tradulinguas.com/conf-tech/>)
3. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιστημών Εκπαίδευσης / Αθήνα, 27 έως 30 Μαΐου 2010 (<http://www.translatum.gr/forum/index.php?topic=52024.new#new>)
4. Διεθνές Διπλό Συνέδριο «Μετάφραση και Σημασία» (19-22 Μαΐου 2010 στο Μάαστριχτ, Ολλανδία και 16-19 Σεπτεμβρίου στο Λοτζ) – <http://www.translation-and-meaning.nl>.

5. Διεθνές Θερινό Σχολείο Ορολογίας 2010 (International Terminology Summer School 2010 (TSS 2010) που θα διεξαχθεί στη Βιέννη 24-28 Μαΐου 2010 – http://www.termnet.org/english/events/tss_2010/index.php
6. Συνέδριο Toth Ορολογία και Οντολογία (Terminology and Ontology: Theories and applications 3-4 June 2010, Annecy, France) – <http://www.porphyre.org/toth/>
7. Διεθνές Συνέδριο ΤΚΕ (International Congress on Terminology and Knowledge Engineering: "Presenting terminology and knowledge engineering resources online: models and challenges" 11-14 August 2010, Dublin, Ireland) – http://www.dcu.ie/fiontar/conference/home_baile.shtml
8. 5^η Σύνοδος Κορυφής για την Ορολογία στις 12-13 Νοεμβρίου 2010, στη Βουδαπέστη. (Vth Terminology Summit, November 12 and 13, 2010, Károli Gáspár University in Budapest (Hungary)). – <http://www.eaft-aet.net/en/index/>

K.B.

Οι Πελασγοί

Μας παραδόθηκε ότι οι Πελασγοί ήταν παλαιότεροι κάτοικοι της Ελλάδος και εξακολουθούσαν να συνυπάρχουν με τους Έλληνες μέχρι τους ιστορικούς χρόνους. Μαρτυρίες μας παρέχουν όλοι σχεδόν οι μεγάλοι συγγραφείς της ελληνικής αρχαιότητας (Όμηρος, Ηρόδοτος, Θουκυδίδης, Στράβων, Διόδωρος, Παυσανίας, κ.ά.). Η παρουσία τους μαρτυρείται σχεδόν σε όλα τα μέρη του Ελλαδικού χώρου, ήτοι Ήπειρο, Μακεδονία, Θεσσαλία, Βοιωτία, Αττική, Πελοπόννησο, Κρήτη, νησιά του Αιγαίου, αλλά και στις γύρω σημερινές χώρες. Οι διάφορες ομάδες των Πελασγών μας έγιναν γνωστές με διαφορετικά ονόματα. Οι πιο γνωστές ομάδες Πελασγών, στον κυρίως Ελλαδικό χώρο, μετά τους Θράκες, κατά τους μελετητές, ήταν οι Κάρες και Λέλεγες, που στα χρόνια της θαλασσοκρατίας της Μινωικής Κρήτης, κατοικούσαν τα νησιά του Αιγαίου, τη Λακεδαίμονα, τα Μέγαρα και ήταν ένα και το αυτό πελασγικό φύλο. Ο Όμηρος μας παραδίδει ότι η Κρήτη που ήξερε, κατοικείτο από πέντε λαούς μεταξύ των οποίων και οι Πελασγοί, ήτοι από τους μεγαλύτερους **Ετεοκρήτες**, τους **Κύδωνες**, τους τριχάκιες Δωριείς, τους **δίους Πελασγούς** και τους Αχαιούς.

Τις μαρτυρίες των αρχαίων συγγραφέων περί των Πελασγών και της γεωγραφικής διασποράς τους ήρθε να ενισχύσει η μελέτη επιγραφών, διγλωσσών και μη, που ανακαλύφθηκαν τόσο στην κυρίως Ελλάδα, (Λήμνο, Κρήτη), όσο και εκτός Ελλάδος (Ιταλία, Μ. Ασία, Αίγυπτο). Από τη γλωσσική μελέτη των επιγραφών βγήκε το συμπέρασμα ότι οι γνωστοί λαοί της περιοχής, γνωστοί από τους ιστορικούς χρόνους, ήταν Πελασγοί.

Στην Ιταλία: Οι Ετρούσκοι ή Τυρρηνοί, προερχόμενοι μάλλον από τη Λήμνο ή την Λυδία (Ηρόδοτος) και οι Γραικοί των Άλπεων.

Στη Βαλκανική Χερσόνησο πλην του σημερινού Ελλαδικού χώρου: Οι Θράκες και τα ξαδέλφια τους οι Ιλλυριοί, οι Γέτες, οι Δάκες και οι Μοισοί.

Στη Μικρά Ασία: Οι Φρύγες ή Βρύγες ή Βρίγες, οι Μυσοί, οι Λυδοί, οι Λύκιοι, οι Λυκάονες, οι Κάρες, οι Κίλικες, οι Χετταίοι τόσο του Μιτανικού όσο και του Βανικού βασιλείου, Πισιδοί, Παφλαγόνες.

Κατά τον Ηρόδοτο οι Κάρες αναγνώριζαν τους Λυδούς και Μυσοί ως αδελφούς.

Ο Στράβων μας λέγει ότι ο ιστορικός **Φίλιππος ο Θεαγγελεύς**, καρική καταγωγής, είπε ότι η Καρική γλώσσα είχε «πλείστα Ελληνικά ονόματα καταμειγμένα».

Στον κυρίως Ελλαδικό χώρο: Ο Ηρόδοτος αναφέρει ότι όλη η Ελλάδα καλείτο πριν **Πελασγία**, η Θεσσαλία καλείτο **Άργος Πελασγικόν** (Όμηρος, Ιλιάδα) και μέρος αυτής **Πελασγιώτις**, στη Δωδώνη λατρεύονταν ο Δωδωναίος Πελασγικός Δίας. Ο **Στράβων** λέει ότι όλα τα Ηπειρωτικά έθνη ήσαν πελασγικά. Ο **Έφορος ο Κυμαίος**, αναφέρει ότι οι Αρκάδες ήταν Πελασγοί και η χώρα καλείτο Πελασγιώτις, ο **Ευριπίδης** αναφέρει ότι πριν από την έλευση του Δαναού, οι κάτοικοι του Άργους καλούντο Πελασγιώτες. Η ιστοριογράφος της Αττικής αναφέρουν ότι οι πελασγοί κατοικούσαν στην Αττική. Ο **Ηρόδοτος** αναφέρει ότι την Σαμοθράκη κατοικούσαν Πελασγοί και από αυτούς παραλήφθηκαν τα Καβείρια Μυστήρια. Ο **Θουκυδίδης** λέει ότι και οι κάτοικοι του Άθω ήσαν επίσης Πελασγοί και μάλιστα Τυρρηνοί Πελασγοί. Ο **Αντικλείδης** αναφέρει μαρτυρία του Στράβωνος ότι οι Πελασγοί Τυρρηνοί, που πριν κατοικούσαν στην Αττική, κατοίκησαν την Λήμνο και Ίμβρο και μερικοί από αυτούς μαζί με τον Λυδό Τυρρηνό, μετανάστευσαν στην Ιταλία και συνέστησαν το έθνος των Τυρρηνών ή Ετρούσκων. Ο **Όμηρος** πάλι μνημονεύει τους Κίλικες, τους όμορους της Τρωάδας, ως Πελασγούς. Ο **Διονύσιος ο Αλικαρνασσεύς** ονομάζει τους Πελασγούς «γένος Ελληνικόν». Οι Ετεοκρήτες της

Κρήτης και οι Κύδωνες εμφανίζονται στους μυθικούς χρόνους να αποικούν την Μ. Ασία.

Ανεξάρτητα λοιπόν από την ύπαρξη ή όχι Πελασγών στον Ελληνικό χώρο, το 1400 π.Χ. έχει διαμορφωθεί, μιλιέται και γράφεται η Ελληνική γλώσσα, όπως προέκυψε από την αποκρυπτογράφηση της Γραμμικής Β'. Ο Chadwick διατύπωσε την άποψη ότι πρέπει να δεχθούμε ότι η διαμόρφωση της Ελληνικής γλώσσας πρέπει να αναχθεί σε τουλάχιστον τέσσερις με πέντε αιώνες νωρίτερα. Άρα, η όποια σχέση της Ελληνικής και Πελασγικής γλώσσας πρέπει να αναζητηθεί πριν από το τέλος της 3^{ης} χιλιετίας. Όσοι Πελασγοί του κυρίως Ελληνικού χώρου, δεν εξελληνίστηκαν στη συνέχεια τελείως, εξακολουθούσαν να μιλούν την αρχαία τους γλώσσα.

Στις αρχές της 2^{ης} χιλιετίας, οι Χετταίοι, στη Μ. Ασία, δημιούργησαν βασιλεία και στη συνέχεια μια τεράστια αυτοκρατορία και μας κληρονόμησαν πολλά γραπτά μνημεία, πολλά από αυτά διγλωσσα. Οι βασιλιάδες τους, το 1500 π.Χ., αλληλογραφούσαν με τους Αιγύπτιους Φαραώ, σε μια γλώσσα που έχει πλήθος κοινών στοιχείων με την Ελληνική. Το ίδιο συνέβη και με τους Χετταίους βασιλείς του 8^{ου} π.Χ. αιώνα.

Πλησιάζοντας χρονικά περισσότερο στην εποχή μας, οι πελασγικές διγλωσσες επιγραφές της **Λήμνου** (6^{ος} αιώνας π.Χ.), της **Λυκίας**, (6^{ος} π.Χ.), της **Αιγύπτου** (6^{ος} π.Χ.) στα Καρικά, των Ετεοκρητών και των Ετρούσκων, μαρτυρούν ότι η Πελασγική ομιλείται και γράφεται επίσης και εξακολουθεί να έχει στενή σχέση με την Ελληνική.

Μεγάλη βοήθεια στην μελέτη και κατανόηση της συγγένειας και σχέσης Ελληνικής και Πελασγικής γλώσσας μας παρέχουν, εκτός από τα Ομηρικά Έπη, το λεξικό του Ησύχιου, που διασώζει πλήθος λέξεων, ο Στέφανος ο Βυζάντιος, καθώς και τα Τσακωνικά, τα Καππαδοκικά και τα Κυπριακά Ελληνικά, τα Βοιωτικά, τα Θεσσαλικά και τα Λακωνικά, που γεφυρώνουν τις δύο γλώσσες.

Ο Kretschmer ασχολήθηκε με τις διγλωσσες Χεττιτικές επιγραφές σε Χεττιτικά και Ασσυριακά. Ο Sayce, ασσυριολόγος, ασχολήθηκε με τις διγλωσσες επιγραφές του Βανικού Χεττιτικού βασιλείου (μεταξύ αυτών και η επιστολή του Χετταίου βασιλιά Δουστράτα. Ο Deecke, Pauli, Torp, διακρίθηκαν ως ετρουσκολόγοι. Ο Nachmanson, ασχολήθηκε με τις πελασγικές επιγραφές της Λήμνου, που χρονολογούνται από τον 6 π.Χ. αιώνα. Οι Kockereff, Saint Martin, Grotefend, Yates, Fellows, Sharpe, κ.α. ασχολήθηκαν με τις διγλωσσες λυκικές επιγραφές (λυκικά – Ελληνικά), που είναι και οι πολυπληθέστερες που βρέθηκαν.

Οι Ετεοκρητικές επιγραφές. Ανακαλύφθηκαν στην Κρήτη, στην θέση **Πραισός**, που κατά μαρτυρία του Στράβωνα ήταν πόλη των Ετεοκρητών. Είναι γραμμένες με το ιωνικό ελληνικό αλφάβητο. Χρονολογούνται από το 600 έως το 400 π.Χ.

Καρικές διγλωσσες επιγραφές (καρικά-αιγυπτιακά). Ανακαλύφθηκαν στην Αίγυπτο, γραμμένες από Κάρες μισθοφόρους που επικούρησαν τον Φαραώ Ψαμμίχο να ανακτήσει την εξουσία, γραμμένες περίπου το 590 π.Χ.. Με αυτές ασχολήθηκαν οι Lepsius και Sayce.

Οι αρχαίοι Έλληνες συγγραφείς υποστήριζαν την άποψη ότι οι Έλληνες προέρχονται από τους Πελασγούς στους οποίους αναφέρονταν με σεβασμό. Τόσο όμως το εάν οι Έλληνες κατάγονται από τους Πελασγούς όσο και το εάν η Ελληνική γλώσσα έχει ως πρόδρομό της την πελασγική γλώσσα παραμένει ένα θέμα για περισσότερη διερεύνηση, με συνεργασία πολλών επιστημών τις οποίες θα πρέπει να συνεπικουρήσουν οι αρχαιολογικές έρευνες και τα ευρήματά τους.

G.A.T

Επικαιρότητα θεατρική Sleuth (slōdth)

Sleuth

(ουσ.) *λαγωνικό, κυνηγόσκυλο, ντετέκτιβ*(ρημ.) *παρακολουθώ, παρακολουθώ την πορεία, προκαλώ, υφίσταμαι σύρσιμο, σέρνομαι, σέρνω, ακολουθώ, ανακαλύπτω ίχνη.***Sleuth-hound** (ουσ.) *λαγωνικό, κυνηγόσκυλο*

Ιχνηλατώντας την ιστορία της λέξης **sleuth** συναντάμε ετυμολογικά την ίδια την έννοια της «ιχνηλασίας». Η πρώτη χρήση της, γύρω στα 1200 ήταν η λέξη **λαγωνικό (sleuthhound), κυνηγόσκυλο (blood-hound)**.

Στη συνέχεια, η λέξη χαρακτηρίζει το **αστυνομικό δαιμόνιο**, τους **μυστικούς αστυνομικούς** και τους **ντετέκτιβ**.

Στην Αμερική χρησιμοποιείται και με την έννοια «λαγωνικό ταλέντων».

Η αρχική της μορφή στα αγγλικά ήταν **sloth** και προέρχεται από την παλιά νορβηγική λέξη **slódh**, που σημαίνει *μονοπάτι, ίχνος (trace)*.
(Από το Πρόγραμμα ΣΛΟΥΘ του Θεάτρου Αθηνών)

Δ.Π.

Στη ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΕΣΥ⁷ έλα κι εσύ

1 Κρίση Μελών Αρ.5 – Αποτελέσματα

Ύστερα από ερωτήματα της κας **Α. Ιορδανίδου** (μέλους της ΕΛΕΤΟ) και της κας **Μαρίας Πρίφτη** (μέλους της **Hellenic Coach Association**) για την απόδοση των όρων **coach, coaching, coach(er), coachee**, ... όπου

coaching: *partnering with clients in a thought-provoking and creative process that inspires them to maximize their personal and professional potential*

το ΓΕΣΥ αποφάσισε να υποβάλει τους όρους αυτούς στην διεργασία της Κρίσης Μελών, αφού πρώτα γίνει συζήτηση στο Translatum.gr. Κατά τη φάση της συζήτησης υποβλήθηκαν συνολικά οι 11 προτάσεις του Πίνακα:

Πρόταση	Προτεινόμενοι όροι
1	διαπινώ, διαπίνηση, διαπινητική, διαπινητής, διαπινούμενος, ...
1α	διαπινεύω, διαπινέωση, διαπινητική, διαπινητής, διαπινούμενος, ...
2	προγυμνάζω, προγύμνασμα, προγύμναση, προγυμναστής, προγυμναζόμενος, ...
3	μεντορίζω, μεντορισμός, μέντορας, μεντοριζόμενος,...
4	μεντορεύω, μεντορέυση, μέντορας, μεντορευόμενος,...
5	καθοδηγώ, καθοδήγηση, καθοδηγητική, καθοδηγητής, καθοδηγούμενος, ...
6	διοπεύω, διόπευση, διοπευτής, διοπευόμενος, ...
7	καθοδηγώ επαγγελματικά, επαγγελματική καθοδήγηση, επαγγελματική οδηγητική, επαγγελματικός καθοδηγητής, καθοδηγούμενος επαγγελματικά, ...
8	υποστηρίζω, υποστήριξη, υποστηρικτική, υποστηρικτής, υποστηριζόμενος, ...
9	επιβοηθώ, επιβοήθηση/επιβοήθεια, επιβοηθητική, επιβοηθός, επιβοηθούμενος, ...
10	εμπινώ, εμπίνηση, εμπινητική, εμπινητής, εμπινούμενος,...

Στη συνέχεια, όλες οι προτάσεις τέθηκαν υπόψη των (186) μελών της ΕΛΕΤΟ που έχουν ηλεκτρονική διεύθυνση και βαθμολογήθηκαν η καθεμιά με Α, Β ή Γ, όπου

- Α (πολύ έως απόλυτα επιτυχείς οι όροι της πρότασης) → Βαθμός 10
- Β (αρκετά επιτυχείς οι όροι της πρότασης) → Βαθμός 8
- Γ (λίγο έως καθόλου επιτυχείς οι όροι της πρότασης) → Βαθμός 5

Αναποκρίθηκαν 32 μέλη, βάσει της αξιολόγησης των οποίων αναδείχθηκαν:

- Στην πρώτη θέση οι Προτάσεις: 1 (διαπινώ, διαπίνηση κτλ.) και 2 (προγυμνάζω, προγύμνασμα κτλ.)
- Στη δεύτερη θέση η Πρόταση 7 (καθοδηγώ επαγγελματικά, επαγγελματική καθοδήγηση κτλ.)
- Στην τρίτη θέση οι Προτάσεις 5 (καθοδηγώ, καθοδήγηση κτλ.) και 9 (επιβοηθώ, επιβοήθηση κτλ.)

Οι υπόλοιπες Προτάσεις συγκέντρωσαν χαμηλή βαθμολογία (< 6,5) και αποδοχή (< 40%). Το αποτέλεσμα τέθηκε υπόψη της **Hellenic Coach Association**, τα μέλη της οποίας θα αποφασίσουν, τελικά, πώς θα αποκαλούν τον εαυτό τους και τη δραστηριότητά τους.

2 **breathy voice** → **έμπνους/έμπνοη φωνή, εμπνοϊκή φωνή**

Ύστερα από σχετική ηλ-αλληλογραφία με τον ΩΡΛ **Γιάννη Παρμάκη** δόθηκε, ως απάντηση σε ερώτημα λογοπαθολόγων, η παρακάτω πρόταση για την απόδοση στα ελληνικά των όρων:

breathy voice: *φωνή που περιέχει – σε μικρό ή μεγάλο βαθμό – ακουστή αναπνοή*

voice breathiness: *περίεξη ή περιεκτικότητα της φωνής σε ακουστή αναπνοή*

Δεδομένου ότι μια από τις πρώτες σημασίες της **πνοής** είναι **αναπνοή**, ως «περιέχων αναπνοή» θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί (με μια πρόσθετη σημασία) το – μη χρησιμοποιούμενο σήμερα – αρχαίο **έμπνους** (= ο έχων πνοή, ο ζωντανός) είτε ως έχει είτε στην ασυνείρητη μορφή του: **έμπνους** (κατ' αναλογία προς τα χρησιμοποιούμενα και σήμερα **άπνους** (= χωρίς πνοή) νεκρός και **ξέπνους** (= χωρίς πνοή): **ξεμυχισμένος, αδύναμος**), οπότε η κατάσταση που εμφανίζει ο **έμπνους/έμπνους** θα αποδιδόταν με την **έμπνοια** (όπως ο **άπνους** εμφανίζει **άπνοια**). Περαιτέρω θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και το επίθετο **έμπνοϊκός** (= που έχει σχέση με την **έμπνοια**) και το ουσιαστικό **έμπνοϊκότητα**. Δηλαδή η πρόταση συνοψίζεται στον ακόλουθο πίνακα:

breathy	έμπνους/έμπνους, εμπνοϊκός
breathy voice	έμπνους/έμπνοη φωνή, εμπνοϊκή φωνή
voice breathiness ή voice's breathiness	έμπνοια (της φωνής) (κατάσταση)
voice breathiness ή voice's breathiness	εμπνοϊκότητα (της φωνής) (ιδιότητα)
breathy person	εμπνοϊκό άτομο, εμπνοϊκός (ουσιαστικοποιημένο)

Εξετάστηκε και αποκλείστηκε η απόδοση του όρου **breathy voice** με τον όρο **βραχνώδης φωνή** αφού επισημάνθηκαν τα ακόλουθα:

Το παράγωγο με την παραγωγική κατάληξη **-ώδης** σημαίνει «αυτός που μοιάζει, αυτός που ταιριάζει ή και αυτός που είναι γεμάτος με αυτό που σημαίνει η πρωτότυπη λέξη».

Εδώ **πρωτότυπη λέξη** είναι το επίθετο **βραχνός** ή ίσως και το ουσιαστικό **βράχνα** = βραχνάδα. Δηλαδή **βραχνώδης** = αυτός που μοιάζει/ταιριάζει με βραχνό, αυτός που είναι σαν βραχνός ή είναι γεμάτος βράχνα. Δεν είναι όμως ακριβώς **βραχνός**.

Αν αποδώσουμε τον όρο **breathy voice** με τον όρο **βραχνώδης φωνή** αφενός θα έχουμε κάποια δυσκολία στην απόδοση του όρου **voice breathiness** που θα πρέπει να τον ονομάσουμε: **το βραχνώδες της φωνής** (αν ήταν **βραχνή φωνή** θα λέγαμε **η βραχνάδα της φωνής**) αφετέρου θα υπάρχει και η εύλογη απορία: Ποια είναι η διαφορά μεταξύ **βραχνής φωνής** και **βραχνώδους φωνής**? Το ΓΕΣΥ υποστηρίζει την πρόταση. Τον λόγο έχουν, τελικά, οι λογοπαθολόγοι...

K.B.

«ΟΡΟΓΡΑΜΜΑ»	
Το «Ορόγραμμα» είναι διμηνιαία έκδοση της Ελληνικής Εταιρείας Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ) για την αλληλονημέρωση των μελών της και ευρύτερο κύκλου αποδεκτών για θέματα της Ελληνικής Γλώσσας και Ορολογίας.	
Ιδιοκτήτης:	Ελληνική Εταιρεία Ορολογίας (ΕΛΕΤΟ)
Εκδότης:	Κ. Ε. Βαλεοντής, Πρόεδρος της ΕΛΕΤΟ
Οι αναγραφόμενοι συντάκτες του παρόντος φύλλου: Κώστας Βαλεοντής, Μαρία Καρδούλη, Έλενα Μάντζαρη, Ζωή Ξενακίη-Βαρλά, Δημήτρης Παναγιωτάκος, Γιάννης Σαριδάκης, Γιώργος Α. Τσιάμας, Βασίλης Α. Φιλόπουλος	
Εκδοτική Ομάδα: Κώστας Βαλεοντής, Θεόφιλος Βαμβάκος, Άννα Νικολάκη, Κατερίνα Ζερίτη, Τάνια Βαλεοντή	
Τηλέφωνα:	6974321009, 210-8662069
Τηλεμοιότυπο:	210-8068299
Ηλ-Ταχυδρομείο:	valeonti@otenet.gr
Ιστότοπος (όλα τα φύλλα):	http://sfr.ee.teiath.gr/eleteo.htm
Γίνονται δεκτές συνεργασίες. Απαραίτητες προϋποθέσεις τα κείμενα να είναι σε επεξεργασμένη ηλεκτρονική μορφή, σύντομα και έτοιμα για δημοσίευση δίχως να απαιτείται παραπέρα επεξεργασία.	
Τα δημοσιεύματα που προσυπογράφονται με αρχικά απηχούν τις προσωπικές απόψεις του/της συντάκτη/συντάκτριάς τους, το πλήρες όνομα του/της οποίου/οποίας είναι στη διάθεση της Σύνταξης. Η Σύνταξη του "Ο" συνήθως δεν παρεμβαίνει, ούτε σχολιάζει.	
Τα άρθρα της «ΓΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΓΕΣΥ» έχουν συζητηθεί στο ΓΕΣΥ και δημοσιεύονται ύστερα από απόφασή του.	
Επιτρέπεται η αναδημοσίευση ή η αναπαραγωγή κειμένων του «Ο» με την υποχρέωση αφενός να αναφέρεται η πηγή των κειμένων και αφετέρου, προκειμένου περί ολόκληρων άρθρων, να εξακολουθήσουν αυτά να διατίθενται δωρεάν σε κάθε ενδιαφερόμενο χωρίς καμία δέσμευση σε αντίθετη περίπτωση χρειάζεται άδεια της ΕΛΕΤΟ.	

⁷ ΓΕΣΥ: Γενικό Επιστημονικό Συμβούλιο της ΕΛΕΤΟ